

Hevur tú ein spurning ella onkran trupulleika; sum tú kundi ynskt tær at fingið viðgjordan í hesum teiginum.

Spyr Sosíalín

Skriva til: Sosíalúrin, postsmoga 76, 3800 Argir. Merk brævbjálvan »Spyr Sosíalín«.

Tagnar-skylda

Ein vinkona mín hevur sera ringar nervar, sum helst stava frá skelkandi upplivingum í barna- og ungdomsárum, og annars hevur hon heldur ikki verið spard fyri bakkøst í seinni í livinum. Hóast henni harðliga tørvar viðgerð, so hevur hon higartil ikki viljað hoyrt talan um hetta hvørki hjá kommunulækna, serfrøðingi ella á psykiatriskari deild, lutvis ti hon skammast við at bera slik berk fram, og lutvis ti hon óttast fyri, at tað skal leka út, hvussu óttast er við henni. Hon hevur nevniliga higartil dugað sera væl at fjalt sínar trupulleikar, men sum besta vinkona hennara veit eg, hvussu hon nivist og vildi fegin fingið hana til viðgerðar, men higartil hevur tað ikki eydnast mær at yvirtala hana.

Vinkona

Fyri at taka tagnarskyldu-spurningin fyrst so er vanlig talan um eina so nevnda professionella tagnarskyldu, soleiðis at skilja, at kunneleiki um sjúklingin í ollum fori ikki lekur út um heilsuverkið sum so. Fyri at greina sjúkuna og finna fram til

skynsama viðgerð er stundum neyðugt, at starvsfelagar sínamilum skifta orð um sjúkufyrbrigði, men slíkt orðaskifti nýtist ikki at fevna so nógv um persónin sum so.

Hartil er tað eisini rimuligt, at eitt sjúkrahús við undirvísingarskyldu loyvir sær at nýta sjúkutilburður sum dóm í undirvísingini.

Men hóast alt er tað mín roynd, at starvsfólk sum heild fara væl um tagnarskylduna, sum tey sum áður nevnt eisini hava skyldu til og ta tað stundum verður hildið tað óvugt, so kenni eg meg fullvísan í, at tað ógvuliga sjáldan eru roynd starvsfólk, sum bera vitan um sjúklingar út til óviðkomandi, og hetta eisini vegna tess, at fólk í møðsamum arbeiði helst vilja kobra frá slíkum í frítíðini og ikki leggja lag í at viðgera tað víðari heima ella millum vinir og kenningar.

Harafturat er tað so, at leggur sjúklingurin áherðslu á, at okkurt ikki verður skrivað niður ella sagt øðrum, verður hetta vanligi aktað.

Annars er um sjúklinga-journal at siga, at hon er at skilja sum ein innanhýsis sjúklingadagbók, ið er hent hjá teimum at kunna seg við, sum skulu fara um sjúklingin.

Ein heilt annar spurningur er síðani, hvat med-

sjúklingar og forvitin vitjandi kunnu kunna seg við um sjúklingin, men sjáldan man tað vera av tyðningi, og annars áttu slík eisini at sæð sjúklinginum til góða.

Viðvíkjandi óttanum Viðvíkjandi óttanum fyri at sokja sær sálárliga heilsabót, haldi eg óttan vera eina misskiljing og ógrundað, tí fyri slíkum kann fímtí til sættihvor av okkum koma, og eins, og tað er lítið sum bendir á at tey, sum sita í bóðrúmi tannlæknans hava serliga ringa ella óbottliga tannheilsu í mun til slík, sum ikki koma hagar, er ikki víst, at fólk, sum sokja sær sálárliga viðgerð í ollum forum eru verri fyri enn tey, sum ikki fáa tíkið seg saman til tess.

Eg haldi, at vinkona tygara óttaleys kundi farið í fyrstu atlogu til kommunulæknan, sum alofast kennir sjúklingin frammanundan og er vanur at taka sær av fyrstu viðgerðini av so mongum øðrum brekum. Í samráð við hann eigur vinkonan síðani at taka støðu til um farast skal víðari at sokja sær heilsabót. Skuldi tað komið til serlækna- ella beinleiðis sjúkrahúsviðgerð, er tað í mínum eygum púra ógrundað at aftra seg av millum annað teimum orsökum, sum nevndar eru í lesarabrævum.

EyJo

Eyður Joensen, sál-arfrøðingur

Marjun Sigurðsdóttir, sálárlafrøðingur

Marner Simonsen, lækni

Turið Debes Hentze, lofrøðingur

Hvør eigur lutirnir?

Nýliga flutti eg frá drong mínum, sum eg havi búið saman við í trý ár. Vit høvdu í hesum tíðarskeiði keypt ymsar brúktlutir saman, sum vit bæði hava galdið til.

Av tí at hann skildaði so nógvan skatt, var lættari at hava keypsáttmálar í mínum navni, men nú er torført hjá mær at siga, hvat eg havi galdið og hvat hann hevur hjálpt við.

Hann kann bert siga, at navn hansara er á kvittanini, og so eigur hann lutirnir.

Hvussu bera vit okkum at, um greiði skal faast á hesum.

Hetta er nærur verri enn at vera giftur. Havi eg nakran rætt eftir lógin?

Genta

Hóast tú og drongurin í 3 ár hava búið saman, og tit hava livað mestsum gift, — eiga kanska born saman og havi í felag ognad tykkum brúktlutir, eru tit ikki at rokna fyri gift, og reglurnar, sum galda fyri gift um t.d. separation, skilsmisssu og byti av búgvi (lognarlutum), eru sostatt ikki galdandi fyri tykkum. Fyri tykkum eru

stórum galdandi tær somu reglur sum fyri stok.

Hetta merkir, at teir lutir, tú hevur keypt fyri egnan pening ella keypt uppá sáttmála í tínum navni, eru tíni. Bert um drongur tín kann ávísja (prógva), at tú ikki kann hava galdið hesar lutir sjálv, eru teir ikki tíni.

Um tú onga inntøku hevur havt og ikki kann ávísja annars, at hava átt pening at gjalda við, so hevur tú ongan rætt til hesar lutir, heldur ikki ein part av hesum, og merkir hetta t.d., at um tú hevur nýtt arbeiðsorku tína í heiminum við at passa hus, born og »mann« og sostatt onga peningainntøku hevur havt, so hevur tú ikki við eignum pengum kunnað galdið tað, tær tørvar. »Maðurin« er hann, sum er eigari av ollum tí, tú hevur keypt. Pengarnir vóru hansara, og hóast navn títt stendur á kvittanini ella á keypsáttmálanum, kanst tú ikki á nakran hátt prógva, at pengarnir upprunaliga komu frá tær.

Um genta hevur passað »mann« og born verður hetta ikki roknað henni til góðar í pengum, tá tey bæði fara hvor frá øðrum, og tá er ov seint at siga við gentuna, at hon átti at havt verið gift, tí tað hevði hon havt krav uppá helvtina av ollum búnum.

Tú nevnið onki um inn-

tøkuviðurskipti tíni, og kann eg tí ikki svara tær beinleiðis, men kann eg enn einaferð siga, at tá stóða skal takast til, hvør eigur hvat, verður fyrst hugt at, hvør ið hevur keypt, hvors navn ið stendur á kvittanini, og hvors navn ið stendur á sáttmálanum.

Síðani verður hugt at, um viðkomandi kann hava galdið henda lut við eignum pening. Um tað ikki er óhugsandi, at viðkomandi kann hava galdið sjálvur, so skal rættliga nógv til hjá hinum, hvors navn ikki stendur nevnt, at fáa viðhald í einum kravi, um at gerast eigari.

Seinasti útvegur hjá henni, hvors navn ikki stendur nevnt nakra staðni, at krevja at gerast eigari av einum ávísam ognarluti, er at fara fram, at hesin lutur var ætlaður henni sum ein gáva frá »manninum« og er ikki óhugsandi, at viðhald kann gevast í ávísam forum. Serliga tá tað snýr seg um seymimaskinur og onnur tól, sum einamest konufólkini nýta.

At enda bert tær ráðini til øll tey, sum í dag búgva saman uttan at vera gift, at tey ansa eftir, at fáa kvittan í eignum navni, tá tey keypa fyri egnan pening, eins og bæði novnini eiga at verða nevnd, tá lutir verða keyptir í felag.

Turið

Blómandi list í Smiðjuni

Í døgnum 14. til 17. desember er merkisverd listaframsýning í Smiðjuni, har 12 kvinnur hava tikið seg saman um at framsýna 35 verkir teirra, sum eru oljumálningar, akvarellir, batikverkir, teikningar, applikationir o.a.

Framsýningin er ikki merkisverd, tí tað bert eru kvinnur sum framsýna, men tí listarverkin eru so fjølltáttað í skapanarlistini, at nærur allar »ismur« eru umboðaðar.

Framsýnarnir eru í aldrinum frá 17 til 42 ár, og bert hetta gevur framsýningini spennandi inni-

hald, tí munurin millum tær eldru og tær yngri eru stórir, tó at eisini hvør sær er persónliga lýsandi fyri tað framsýnarnir vilja siga áskoðarunum.

Nýskapanarverkin eru mong í tali, eins og nógvar av kvinnunum ikki hava havt verkir teirra alment frammi áður.

Tað er torført at taka eitt verk framum annað, og tí er best at ráða fólk til at fara oman í Smiðjuna í hesum døgum, sum sprettir av list, sum er óðrvisi enn tann, vit áður hava upplivað.

Framsýnarnir eru: Annie Jacobsen, Katerina

Nolsøe, Astrid McDonald, Inga Sørensen, Lisabeth á Húsagarði (Billie), Astrid Andreassen, Erla Olsen, Gurli Poulsen, Jórún Poulsen og Rannvá Simonsen.

Upprunaliga var ætlanin, at framsýnarnir skuldu gera postkort og plakatar, av verkum, sum tær hvør sær høvdu gjørt.

Tá upprunaverkin til plakatar og postkort nú vóru savnað saman, gjørdur listakvinnurnar av at hava framsýning eisini.

Tosað var um at fara á bygd við framsýningini, so ikki alt hetta virksemi var lagt fram í Havn, men av tí at kvinnurnar flest hava smábørn, útiarbeiði o.a. at takast við í gerandisdegnum, so var kortini farið í Smiðjuna enn einaferð. Kvinnuframsýning hevur áður verið fleiri ferðir her.

P/f Estra, sum hevur prenta plakatar og postkort, og siga fyrirleikarnir, at hann hevur verið teimum ógvuliga hjálpsamur við hesum.

Listaverkin eru flest øll til sølu, tó at okkurt av teimum er ogn.

Umframt hesi eru plakatar prentaðar í 400 eintøkum, ið Eir Michelsen hevur gjørt, sum kostar 20 krónur eintakið.

Viðvíkjandi postkortunum, so eru hesi tilsamans 26 motiv, sum tilsamans kosta 35 krónur.

Um tú ynskir at keypa einstøk postkort, so kosta hesi kr. 2.50, fyri eintakið.

Uplatingartíðirnar eru: 14. og 15. desember frá kl. 17 til 20.

16. og 17. desember frá kl. 16 til 20.

Dag.

Ein av teimum, sum ikki hevur verið við á framsýningum áður er Anni Jacobsen. Umframt hesa myndina, sum er prenta til postkort, hevur hon onnur verk við á framsýningini